

Öndunarfærasýkingar

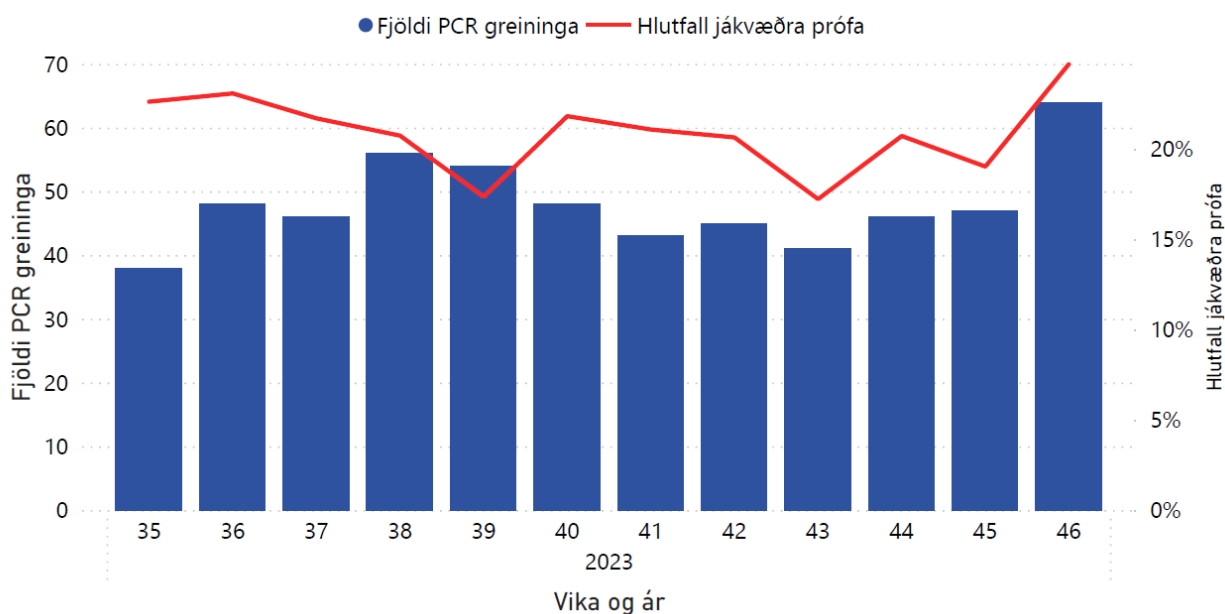
Vika 46

13. – 19. nóvember 2023

Embætti landlæknis
Sóttvarnalæknir

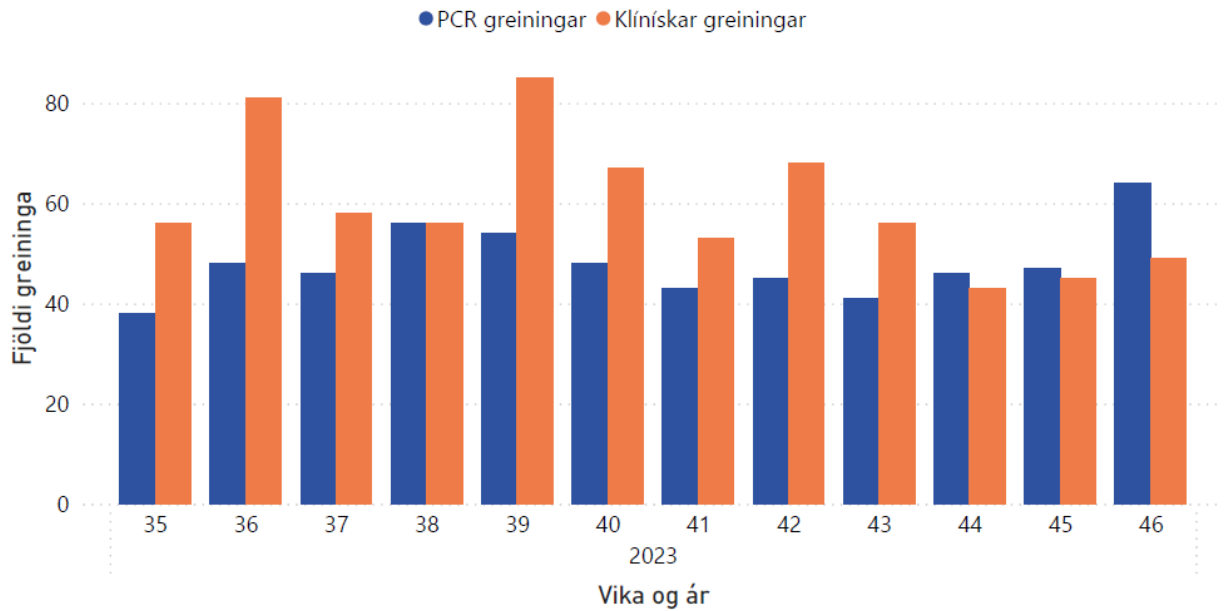
COVID-19 (SARS-CoV-2)

Heldur fleiri greindust með COVID-19 með PRC-prófi, alls 64 einstaklingar, í viku 46 samanborið við undangengnar vikur. Hlutfall jákvæðra PCR-prófa af heildarfjölda prófa var 25% sem er einnig hærra en verið hefur (mynd 1), sem styður að aukning sé raunveruleg en ekki bara vegna fleiri prófa. Fyrir gögn lengra aftur í tímann, sjá [eldri samantektir](#).

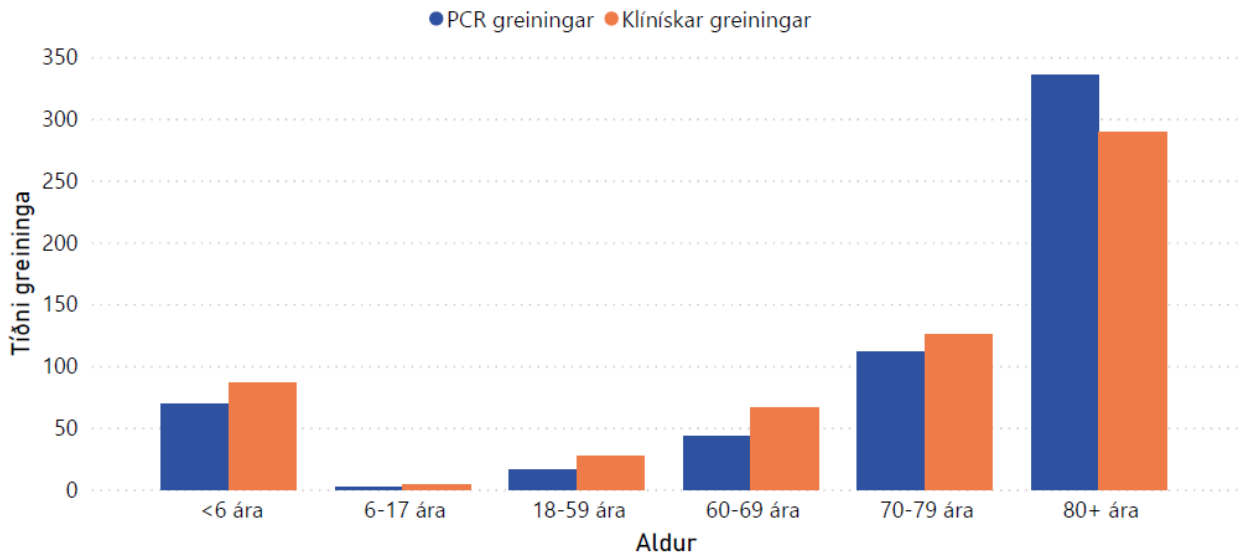
Mynd 1. Vikulegur fjöldi COVID-19 PCR-greininga ásamt hlutfalli jákvæðra prófa veturinn 2023–2024.

Fjöldi einstaklinga með klíniska greiningu COVID-19 í viku 46 var 49 sem er sambærilegur fjöldi og greindist klínískt í viku 45 (mynd 2). Líklegt er að einungis hluti þeirra sem smitast af COVID-19 leiti til heilbrigðisþjónustunnar og séu þá greindir klínískt. Því má gera ráð fyrir að fleiri tilfelli COVID-19 séu í samfélaginu en skráning segir til um.

Mynd 2. Samanburður á vikulegum fjölda PCR-greininga og klínískra greininga á COVID-19 veturinn 2023–2024.

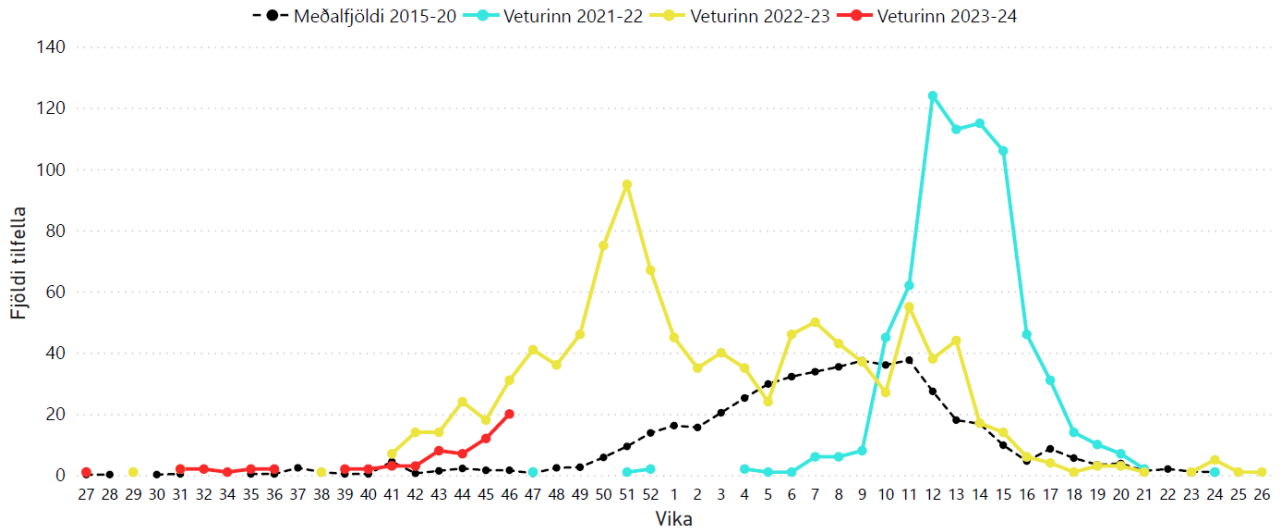
Tíðni COVID-19 greininga í vetur sýnir sama mynstur og þegar allt árið er skoðað (sjá [samantekt fyrir viku 45](#)) en tíðnin er hæst meðal fólks í elstu aldurshópnum (mynd 3).

Mynd 3. Tíðni (fjöldi per 100.000 íbúa í aldurshópnum) PCR-greininga og klínískra greininga á COVID-19 veturinn 2023–2024.

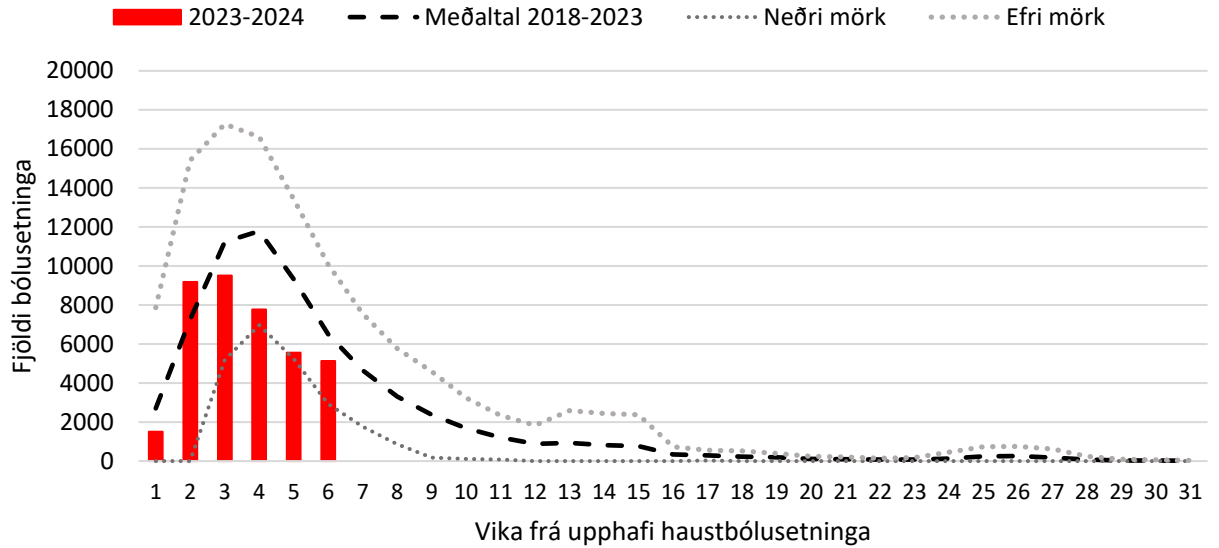
Inflúensa

Í viku 46 greindust 20 einstaklingar með staðfesta inflúensu (mynd 4) sem er aukning frá síðustu viku. Útbreiðsla inflúensu hér á landi er farin af stað. Öll greind tilfelli inflúensu í viku 46 voru af inflúensu af stofni A. Lítið hefur verið um klínískar greiningar á inflúensulíkum einkennum (greining læknis án rannsóknarniðurstöðu). Átta einstaklingar fengu þá greiningu í viku 46.

Mynd 4. Fjöldi með staðfesta inflúensu eftir vikum veturinn 2023–2024 og síðastliðin tvö flensutímabil samanborið við meðaltal síðustu fimm flensutímabila þar á undan (2015–2020). Athugið að veturinn 2020–2021 greindist ekkert tilfelli af inflúensu.

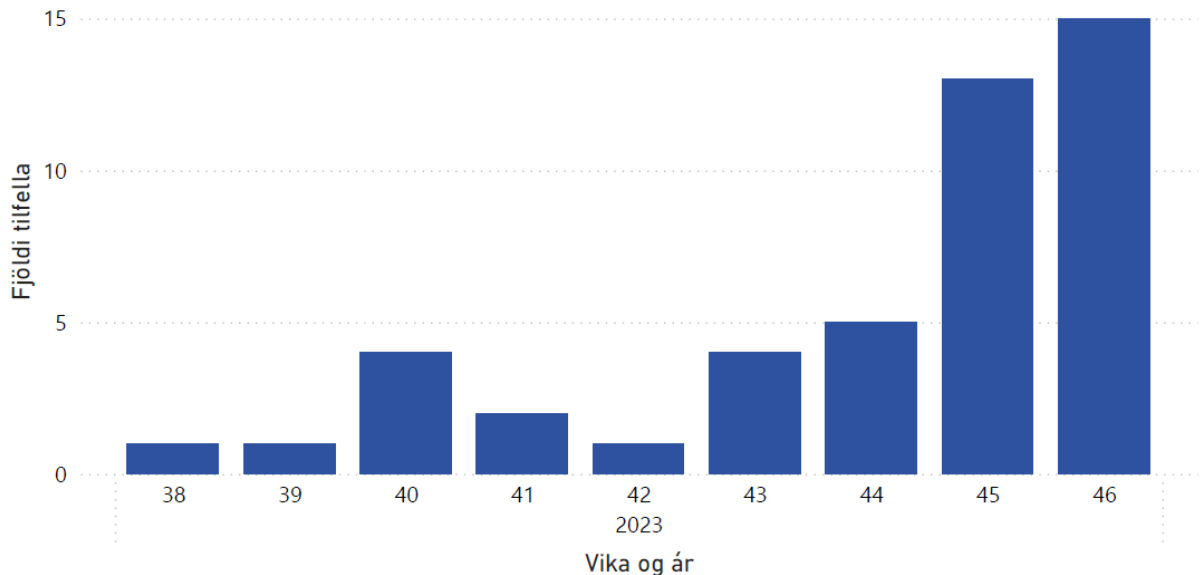
Þátttaka í inflúensubólusetningum það sem af er vetrinum 2023–2024 hefur verið minni samanborið við þátttöku á sama tímabili undanfarna fimm vetur (mynd 5). Mikilvægt er að einstaklingar í áhættuhópum þiggi bólusetningu nú samkvæmt [tilmælum](#) sóttvarnalæknis. Bólusetning er í boði hjá heilsugæslu og er fólk hvatt til að þiggja hana sem fyrst.

Mynd 5. Bólusetningaþátttaka veturinn 2023–2024 samanborið við hlaupandi meðaltal síðustu fimm vetra (frá hausti 2018 til vors 2023). Á myndinni eru einnig sýnd skekkjumörk miðað við 95% öryggisbil.

RSV og aðrar öndunarferasýkingar

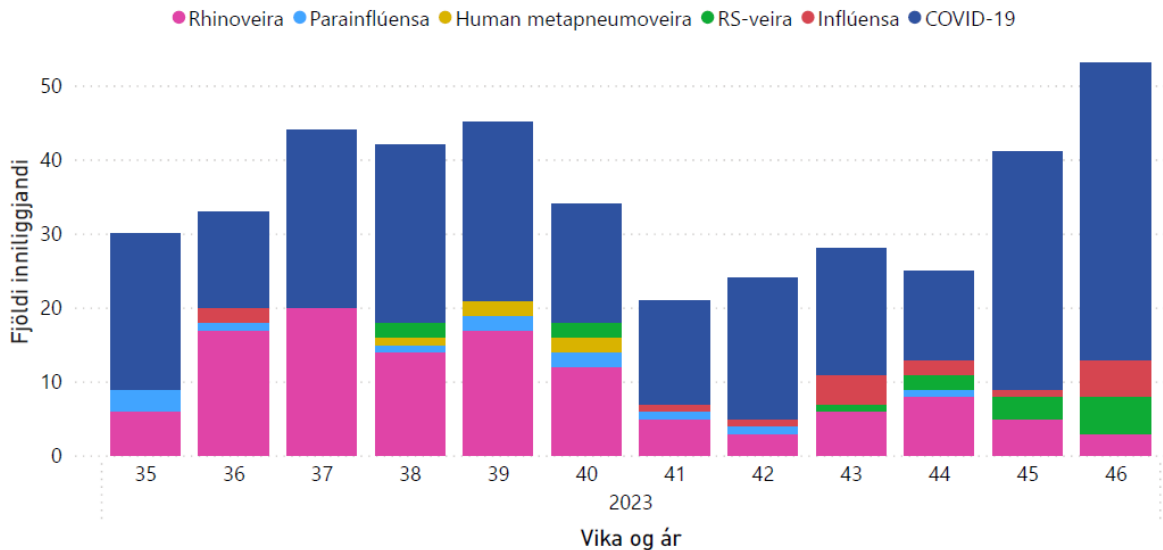
Fimmtán einstaklingar greindust með RS-veirusýkingu (RSV) í viku 46 (mynd 6), þar af voru sjö börn undir eins árs aldri. Svipaður fjöldi greindist með rhinoveiru (kvef) í viku 46 líkt og í undangengnum vikum. Frekari upplýsingar um greiningar á öndunarferaveirum má sjá á [vef sýkla- og veirufræðideildar Landspítala](#).

Mynd 6. Vikulegur fjöldi greindra RS-veirusýkinga haust og vetur 2023.

Innlagnir á sjúkrahús

Í viku 46 var aukning á fjölda einstaklinga inniliggjandi á Landspítala með öndunarfærasýkingar samanborið við vikuna þar á undan (mynd 7). Flestir voru með COVID-19 eða 40 einstaklingar og voru 36 af þeim í aldurshópnum 65 ára og eldri. Fimm lágu inni með inflúensu, þar af fjórir í aldurshópnum 65 ára og eldri. Fimm inniliggjandi voru með RSV, þar af tvö börn undir eins árs aldri og tveir í aldurshópnum 65 ára og eldri.

Mynd 7. Fjöldi innlagðra einstaklinga með öndunarfærasýkingar veturinn 2023–2024. Gögn frá Landspítala.

Samantekt

Aukning varð í tilfellum COVID-19 og inflúensu samanborið við síðustu viku. Aukning á tilfellum staðfestrar inflúensu bendir til að inflúensufaraldur sé að hefjast. Einnig varð aukning á innlögðum á Landspítala með öndunarfærasýkingar og þar voru flestir með COVID-19 eða 40 einstaklingar. Fimm innlagðra voru með inflúensu og 5 einstaklingar með RSV. Flestir inniliggjandi með öndunarfærasýkingar eru í aldurshópnum 65 ára og eldri, ef frá er talið vegna RSV. Þátttaka í inflúensubólusetningu er minni í ár samanborið við undanfarin 5 ár á sama tíma. Sóttvarnalæknir hvetur fólk til að fylgja tilmælum um bólusetningar við öndunarfærasýkinga fyrir komandi vetur.

Staðan í Evrópu

Tíðni öndunarfærasýkinga er á uppleið víða í Evrópu. Meira er um tilfelli COVID-19 en RSV og inflúensu. Tíðni RSV er þó á uppleið með mest áhrif í aldurshópnum yngri en 5 ára. Misjafnt er eftir löndum hvort tíðni og alvarleiki COVID-19 sé að aukast eða minnka. Tíðni inflúensu er enn lág en merki um aukna útbreiðslu í sumum löndum.

Sóttvarnir

Full ástæða er til að sinna persónulegum sóttvörnum til að draga úr líkum á að smitast og á að smita aðra. Við minnum öll á að:

- Fylgja tilmælum um bólusetningu.
- Halda sig til hlés í veikindum.
- Forðast umgengni við ung börn og aðra viðkvæma ef með einkenni.
- Hylja nef og munn við hósta og hnerra.
- Sinna reglulegum handþvotti.
- Nota grímu við ákveðnar aðstæður eins og á heilbrigðisstofnunum þ.m.t. biðstofum.
- Lofta út.

